

B.A. S.Y. (CBCS Pattern) Semester-IV
BA12B-2 - Marathi Literature

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/W/24/12066

Max. Marks : 80

1. 'आधुनिक मराठी कविता' म्हणजे काय? ते सांगून त्याचे स्वरूप व वैशिष्ट्य आधुनिक मराठी कविता' या अभ्यास क्रमिक ग्रंथाच्या आधारे स्पष्ट करा. 16

किंवा

'नवा शिपाई' या कवितेचे रस ग्रहण करा.

2. 'आधुनिक मराठी कविता' या अभ्यास क्रमिक ग्रंथाच्या आधारे नारायण सुर्वे यांच्या कवितेची वैशिष्ट्ये लिहा. 16

किंवा

'आधुनिक मराठी कविता' या अभ्यास क्रमिक ग्रंथाच्या आधारे नीरजा यांच्या कवितेतील स्त्रीवादी जाणिवा विशद करा.

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील काव्यपंक्तीचे संदर्भासह अर्थ स्पष्ट करा. 16

गट 'अ'

क) 'पृथ्वीची तिरडी
(एरव्ही परडी
फुलांनी भरली!)
जळो देवा, भली!!'

ख) 'खरंच, कशाला झाली पुस्तकांशी ओळख? बरा ओहळाचा गोटा गावची गुरे वळली असती,
असल्या इंगळ्या डसल्या नसत्या'

ग) 'लोक म्हणाले: निसर्ग म्हणजे मोठा देव,
रात्री स्वप्नात येते ती चंद्रदेवता,
ढोल म्हणजे जंगलाची प्रार्थना,
दारु म्हणजे कुलाचार.
कर्ज म्हणजे निसर्ग,
निसर्गाला बदलायचं म्हणजे किती मोठं पाप?'

घ) 'काय झालं आपल्याच मित्रांशी बोलताना
घाटी ठरलेल्या मुलाच्या भाषेचं?
काय झालं.... भाषेचं?
काय झालं?'

किंवा

गट 'आ'

- च) 'दाने भरता कन्सात येती हुशार पाखरं
भर हंगामात अशा होते पारखी भाकरं
ताहा पोटातली आग पेट घेते आंगभर
मंगं सोंगेल फनाची अनी होते धारदार'
- छ) 'खादाड असे माझी भूक,
चतकोराने मला न सुख;
कूपातील मी नच मंडूक;
मळ्यात माझ्या कुंपण पडणें अगदी न मला साहे!
कोण मला वठणीला आणूं शकतो तें मी पाहें!'
- ज) 'मंधी वावरात आंबा चारी मेरीनं कनसं डेबुजीच्या किर्तनात जसे डोलती मानसं
असी कायी माती माही साता जलमाची माय
तुका तसा पांडुरंग रंगवून घे कपाय'
- झ) 'सत्यमेव जयते'
बिरुदावली लावलेल्या तख्तापुढे
झंझावती वादळासारखा
तूच एकटा

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

16

गट 'क'

- त) काव्य या वाङ्मय प्रकाराची माहिती द्या.
थ) आपल्याला आपलाच थांग लागत नाही, असे कवयित्रीला का वाटते?
द) अभिरुची म्हणजे काय? अभिरुची भिन्नतेची कारणे सांगा.
ध) नाममात्रवादी सिध्दांताची चर्चा करा.

किंवा

गट 'ख'

- प) विठ्ठल वाघ यांना 'वावर' मध्ये विठ्ठलाचे दर्शन कसे घडते?
फ) 'चित्र' या कवितेचा भावार्थ उलगडून दाखवा.
ब) काव्य वाङ्मयप्रकाराची माहिती द्या.
भ) साहित्याच्या वर्गीकरणाची आवश्यकता स्पष्ट करा.

5. पुढील सर्व प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

16

- 1) 'आम्ही कोण?' या कवितेची मध्यवर्ती कल्पना सांगा.
2) 'दुःख' कवितेचा आशय उलगडून दाखवा.
3) नाटक साहित्यप्रकाराची वैशिष्ट्ये सांगा.
4) कादंबरी वाङ्मयप्रकाराचे स्वरूप स्पष्ट करा.
